Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/618

7.3.2024.

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2024/618

(2023. gada 18. decembris)

par atjauninātā Zviedrijas integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.–2030. gadam projektu un par Zviedrijas pasākumu saderību ar Savienības klimatneitralitātes mērķi un piemērotību progresa panākšanai attiecībā uz pielāgošanos

(Autentisks ir tikai teksts zviedru valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 ([1]), un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu un 14. panta 6. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ([2]), un jo īpaši tās 7. panta 2. punktu,

tā kā:

Ieteikumi par atjauninātā Zviedrijas integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna (NEKP) 2021.–2030. gadam projektu

(1) Zviedrija atjauninātā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu iesniedza 2023. gada 11. jūlijā.

(2) Regulas (ES) 2018/1999 ("Pārvaldības regula") 3. pantā un I pielikumā ir noteikti elementi, kas jāiekļauj nacionālajos enerģētikas un klimata plānos. 2022. gada decembrī Komisija pieņēma norādījumus dalībvalstīm par nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu un galīgo atjaunināto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanas procesu un tvērumu ([3]). Norādījumos apzināta laba prakse un izklāstīta neseno rīcībpolitisko, juridisko un ģeopolitisko norišu ietekme uz enerģētikas un klimata rīcībpolitiku.

(3) Saistībā ar plānu *REPowerEU* ([4]) un 2022. un 2023. gada Eiropas pusgada ciklu ietvaros Komisija ir pievērsusi lielu uzmanību dalībvalstu reformām, kas saistītas ar enerģētiku un klimatu, un investīciju vajadzībām ar mērķi stiprināt enerģijas piegādes drošību un pieejamību cenas ziņā, paātrinot zaļu un taisnīgu pārkārtošanos. Tas ir atspoguļots 2022. un 2023. gada valsts ziņojumos par Zviedriju ([5]) un Padomes ieteikumos Zviedrijai ([6]). Dalībvalstīm savos galīgajos atjauninātajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos būtu jāņem vērā jaunākie konkrētām valstīm adresētie ieteikumi.

([1]) OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.
([2]) OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.
([3]) Komisijas paziņojums "Norādījumi dalībvalstīm par 2021.–2030. gada nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšanu" (OV C 495, 29.12.2022., 24. lpp.).
([4]) COM(2022) 230 final.
([5]) SWD(2022) 625 final; SWD(2023) 627 final.
([6]) COM(2022) 625 final, COM(2023) 627 final.

(4) Komisijas ieteikumi attiecībā uz nacionālo mērķrādītāju sasniegšanu saskaņā ar Kopīgo centienu regulu ([7]) (KCR) ir balstīti uz ticamību, ka dalībvalstis sasniegs 2030. gada mērķrādītājus, ņemot vērā KCR paredzētos elastības iespēju izmantošanas noteikumus.

(5) Komisijas ieteikumu par oglekļa uztveršanu, izmantošanu un uzglabāšanu (*CCUS*) mērķis ir iegūt pārskatu par plānoto šo tehnoloģiju ieviešanu valstu līmenī, citastarp informāciju par ikgadējiem CO_2 apjomiem, ko plānots uztvert līdz 2030. gadam, sadalījumā pa uztvertā CO_2 avotiem no iekārtām, uz kurām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK ([8]), vai no citiem avotiem, piemēram, biogēniem avotiem vai tiešās uztveršanas no gaisa, par plānoto CO_2 transportēšanas infrastruktūru un par potenciālo iekšzemes CO_2 uzglabāšanas jaudu un CO_2 iesūknēšanas apjomiem, ko plānots nodrošināt 2030. gadā.

(6) Komisijas ieteikumi par sniegumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/841 ([9]) (Regulu par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību – "ZIZIMM regula") attiecas uz to, kā dalībvalsts izpilda debeta nepieļaušanas noteikumu 2021.–2025. gada periodā (1. periods) un nacionālo mērķrādītāju 2026.–2030. gadam (2. periods), ņemot vērā minētajā regulā izklāstītos noteikumus par elastības iespēju izmantošanu. Komisijas ieteikumos ņemts vērā arī tas, ka 1. periodā jebkurš emisiju pārsniegums saskaņā ar ZIZIMM regulu tiks automātiski pārnests uz KCR.

(7) Lai pielāgošanās klimata pārmaiņām pienācīgi atbalstītu enerģētikas un klimata pārmaiņu mazināšanas mērķu sasniegšanu, ir būtiski apzināt iespējamos klimata pārmaiņu draudus un analizēt klimatisko neaizsargātību un riskus, kas var ietekmēt attiecīgās teritorijas, iedzīvotājus un nozares. Komisijas ieteikumos par pielāgošanos ņemts vērā, cik lielā mērā Zviedrija atjauninātajā NEKP ir integrējusi pielāgošanās mērķus, kuros ņemti vērā klimata riski, kas varētu traucēt Zviedrijai sasniegt enerģētikas savienības mērķus un mērķrādītājus. Ja netiks plānotas un īstenotas īpašas pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumi, ir apdraudēta mērķu sasniegšana enerģētikas savienības dimensijās. Mainīgos klimatiskajos apstākļos īpaša uzmanība jāpievērš ūdens resursu apsaimniekošanai, jo pastāv elektroapgādes traucējumu risks, tāpēc ka plūdi, karstums un sausums ietekmē enerģijas ražošanu.

(8) Komisijas ieteikumi par ieceru vērienu atjaunīgās enerģijas jomā pamatojas uz Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā noteikto formulu, kas balstīta uz objektīviem kritērijiem, un galvenās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru Zviedrijas NEKP trūkst un kuri dotu iespēju savlaicīgi un izmakslietderīgi sasniegt Zviedrijas nacionālo devumu Savienības 2030. gadam nospraustajā saistošajā atjaunīgās enerģijas mērķrādītājā – vismaz 42,5 % –, tiecoties kolektīvi sasniegt 45 %, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 ([10]) par no atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu. Komisijas ieteikumu pamatā ir arī Zviedrijas devums minētās direktīvas 15.a, 22.a, 23., 24. un 25. pantā izklāstīto konkrēto mērķrādītāju sasniegšanā, kā arī ar to saistītās rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā ātri transponēt un īstenot direktīvu. Ieteikumi atspoguļo to, cik svarīgi ir izstrādāt visaptverošus ilgtermiņa plānus atjaunīgās enerģijas, jo īpaši vēja enerģijas, apguvei, lai palielinātu redzamību Eiropas ražošanas nozarei un tīkla operatoriem saskaņā ar Eiropas vēja enerģijas paketi ([11]).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/857 (2023. gada 19. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un Regulu (ES) 2018/1999 (OV L 111, 26.4.2023., 1. lpp.).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/839 (2023. gada 19. aprīlis), ar ko attiecībā uz darbības jomu, ziņošanas un izpildes noteikumu vienkāršošanu un dalībvalstu 2030. gada mērķrādītāju noteikšanu groza Regulu (ES) 2018/841 un attiecībā uz monitoringa, ziņošanas, progresa apsekošanas un izskatīšanas uzlabošanu groza Regulu (ES) 2018/1999 (OV L 107, 21.4.2023., 1. lpp.).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.), kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([11]) Paziņojums "Eiropas Vēja enerģijas rīcības plāns" (COM(2023) 669 final, 24.10.2023.) un paziņojums "ES mērķu sasniegšana atkrastes atjaunīgās enerģijas nozarē" (COM(2023) 668 final).

(9) Komisijas ieteikumi attiecībā uz nacionālo devumu energoefektivitātē ir balstīti uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2023/1791 ([12]) par energoefektivitāti 4. pantu un formulu, kas iekļauta tās I pielikumā, kā arī uz saistītajām rīcībpolitikām un pasākumiem tās īstenošanai.

(10) Komisijas ieteikumos īpaša uzmanība pievērsta mērķrādītājiem, mērķiem un devumiem, kā arī ar tiem saistītajām rīcībpolitikām un pasākumiem nolūkā īstenot plānu *REPowerEU*, lai strauji izbeigtu atkarību no Krievijas fosilā kurināmā. Tajos ņemta vērā pieredze, kas gūta, īstenojot paketi "Taupīsim gāzi, lai ziemā nepietrūkst" ([13]). Ieteikumi atspoguļo imperatīvu energosistēmu padarīt noturīgāku, ņemot vērā pienākumus, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/941 ([14]) par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1938 ([15]) par gāzes piegādes drošību, kā arī enerģijas uzkrāšanas uzlabošanu saskaņā ar Komisijas Ieteikumu par enerģijas uzkrāšanu ([16]).

(11) Komisijas ieteikumos ņemta vērā nepieciešamība paātrināt iekšējā enerģijas tirgus integrāciju, lai stiprinātu elastības lomu un iespēcinātu un aizsargātu patērētājus. Komisijas ieteikumos arī ņemts vērā, cik svarīgi ir novērtēt enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā un Komisijas Ieteikumā (ES) 2023/2407 ([17]) izklāstītajām prasībām.

(12) Komisijas ieteikumi atspoguļo to, cik svarīgi ir nodrošināt pietiekamas investīcijas tīras enerģijas pētniecībā un inovācijā, lai veicinātu tīras enerģijas risinājumu izstrādi un ražošanas jaudu, citastarp piemērotas rīcībpolitikas un pasākumus energoietilpīgām industrijām un citām uzņēmējdarbības jomām; un vajadzību paaugstināt darbaspēka kvalifikāciju neto nulles emisiju industrijas vajadzībām, lai Savienībā nostiprinātu spēcīgu, konkurētspējīgu un tīru ekonomiku.

(13) Komisijas ieteikumi balstās uz saistībām, ko dalībvalsts uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu, lai pakāpeniski samazinātu fosilā kurināmā izmantošanu, kā arī uz to, cik svarīga ir pakāpeniska atteikšanās no fosilā kurināmā subsīdijām.

(14) Komisijas ieteikums par investīciju vajadzībām izriet no Komisijas novērtējuma par to, vai atjaunināta plāna projekts sniedz vispārēju pārskatu par investīcijām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu mērķus, mērķrādītājus un devumus visās enerģētikas savienības dimensijās; tajā norādīti finansējuma avoti, nošķirot privātos un publiskos avotus; galvenajos vilcienos aprakstītas investīcijas, kuras atbilst Zviedrijas atveseļošanas un noturības plānam, Zviedrijas taisnīgas pārkārtošanās teritoriālajiem plāniem un 2022.–2023. gada konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem, kas izdoti Eiropas pusgada ietvaros, kā arī ietverts rūpīgs plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomiskais novērtējums. NEKP būtu jānodrošina valsts rīcībpolitiku un pasākumu pārredzamība un paredzamība, kas veicinātu investīciju noteiktību.

(15) Komisijas ieteikumi atspoguļo to, cik svarīga ir savlaicīga un iekļaujoša apspriešanās par plānu, citastarp rezultatīva sabiedrības līdzdalība ar pietiekamu informāciju un laika grafiku, saskaņā ar Orhūsas konvenciju ([18]), kā arī plaša reģionālā apspriešanās.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/1791 (2023. gada 13. septembris) par energoefektivitāti un ar ko groza Regulu (ES) 2023/955 (OV L 231, 20.9.2023., 1. lpp.).

([13]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Taupīsim gāzi, lai ziemā nepietrūkst" (COM(2022) 360 final).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/941 (2019. gada 5. jūnijs) par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un ar ko atceļ Direktīvu 2005/89/EK (OV L 158, 14.6.2019., 1. lpp.).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.).

([16]) Komisijas Ieteikums (2023. gada 14. marts) par enerģijas uzkrāšanu, kas ir dekarbonizētas un drošas ES energosistēmas stūrakmens (OV C 103, 20.3.2023., 1. lpp.).

([17]) Komisijas Ieteikums (ES) 2023/2407 (2023. gada 20. oktobris) par enerģētisko nabadzību (OV L, 2023/2407, 23.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj)

([18]) Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesas iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas Konvencija), parakstīta 1998. gada 25. jūnijā.

(16) Komisijas ieteikumi par taisnīgu pārkārtošanos atspoguļo novērtējumu par to, vai Zviedrijas plānā ir pietiekami padziļināti apzināta klimatiskās pārkārtošanās un enerģētikas pārkārtošanas attiecīgā ietekme uz sociālo jomu, nodarbinātību un prasmēm, kā arī izklāstītas atbilstošas papildu rīcībpolitikas un pasākumi taisnīgas pārkārtošanās veicināšanai, vienlaikus sekmējot cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības veicināšanu.

(17) Komisijas ieteikumi Zviedrijai pamatojas uz Zviedrijas atjaunināto NEKP ([19]) projekta novērtējumu, kas publicēts kopā ar šo ieteikumu.

(18) Zviedrijai šie ieteikumi būtu pienācīgi jāņem vērā, izstrādājot galīgo atjaunināto integrēto NEKP, kas jāiesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Ieteikumi par saderību ar klimatneitralitātes mērķi un piemērotību progresa panākšanai attiecībā uz pielāgošanos

(19) Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119 (Eiropas Klimata akts) Komisijai ir jānovērtē nacionālo pasākumu saderība ar klimatneitralitātes mērķi un to piemērotība progresa panākšanai attiecībā uz pielāgošanos. Komisija novērtēja Zviedrijas pasākumu atbilstību šiem mērķiem ([20]). Tālāk sniegtie ieteikumi ir balstīti uz minēto novērtējumu. Zviedrijai šie ieteikumi būtu pienācīgi jāņem vērā un jāveic sekojumpasākumi saskaņā ar Eiropas Klimata aktu.

(20) Rūpīgs riska novērtējums ir priekšnoteikums stratēģiskai un labi kalibrētai pielāgošanās rīcībpolitikai. Tā būtu jābalsta uz jaunākajām klimata zinātnes atziņām un stresa testu rezultātiem un regulāri jāatjaunina, apzinot pret klimata pārmaiņām visneaizsargātākos iedzīvotājus, infrastruktūru un nozares. Lai pielāgošanās būtu rezultatīva vajadzīgajā mērogā un visās apdraudētajās nozarēs, ir vajadzīga skaidri pilnvarota pārvaldības un koordinācijas struktūra ar augsta līmeņa politisko atbalstu. Ir nepieciešamas spēcīgas pielāgošanās stratēģijas un plāni, kuri nodrošinātu, ka sabiedrības, politiskā un ekonomiskā gatavība pakāpeniski uzlabojas atbilstoši Eiropas Klimata aktam un apsteidz ar klimatu saistīto ietekmi. Komisija 2023. gada jūlijā pieņēma vadlīniju kopumu ([21]) nolūkā dalībvalstīm palīdzēt atjaunināt un īstenot visaptverošas nacionālās pielāgošanās stratēģijas, plānus un rīcībpolitikas. Vajadzība pēc investīcijām, kas nepieciešamas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, pieaug un nākamajās desmitgadēs pieaugs arvien straujāk. Uzlabots finansējums būtu jāpapildina ar pietiekamām spējām un speciālajām zināšanām, kas nepieciešamas gan administrēšanai, gan īstenošanai, lai nodrošinātu izdevumu kvalitāti un absorbcijas spēju un novērstu maladaptāciju. Papildus publiskajam un privātajam finansējumam, sadarbojoties ar privāto sektoru un finanšu iestādēm, varētu arī izpētīt inovatīvus finansēšanas instrumentus.

(21) Sistēmiska spēja pielāgoties klimata pārmaiņām ir svarīga, jo tā dod iespēju izvairīties no iespējama kaitējuma vai mazināt to, izmantot izdevības un pārvarēt šo pārmaiņu sekas. Klimata pārmaiņu fiziskā ietekme palielinās straujāk, nekā gaidīts. Pielāgošanās spējas uzlabošanai ir nepieciešams progress visos valdības līmeņos, kā arī publiskajā un privātajā sektorā, un tam ir nepieciešama labāka izpratne par neaizsargātību un riskiem.

(22) Dabā balstīti risinājumi piedāvā efektīvas un izmakslietderīgas pielāgošanās un seku mazināšanas iespējas, ja to ieviešana tiek stimulēta, izmantojot stratēģiskus satvarus, rīcībpolitikas un finansējumu. Tos var īstenot vai nu neatkarīgi, vai integrējot citos pielāgošanās un seku mazināšanas pasākumos kopā ar tehnoloģiskākiem vai infrastruktūrā balstītiem risinājumiem. Īstenošanā ir jāņem vērā ekosistēmu sarežģītība un prognozētā klimata pārmaiņu ietekme, vietējais konteksts, saistītās intereses un vērtības, kā arī sociālekonomiskie apstākļi,

AR ŠO ZVIEDRIJAI IESAKA.

ATTIECĪBĀ UZ ATJAUNINĀTĀ NACIONĀLĀ ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNA PROJEKTU SASKAŅĀ AR REGULU (ES) 2018/1999

1. Sniegt prognozes, kuras rāda, kā esošās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi palīdzēs 2030. gadā sasniegt nacionālo siltumnīcefekta gāzu samazināšanas mērķrādītāju –50 % (salīdzinājumā ar 2005. gada līmeņiem) saskaņā ar KCR. Vajadzības gadījumā norādīt papildu rīcībpolitikas un pasākumus vai norādīt, kā atbilstības nodrošināšanai tiks

([19]) SWD(2023) 923.

([20]) 2023. gada ES klimatrīcības progresa ziņojums (COM(2023) 653 final) un Komisijas dienestu darba dokuments "Novērtējums par progresu attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām atsevišķās dalībvalstīs saskaņā ar Eiropas Klimata aktu" (SWD(2023) 932).

([21]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52023XC0727(01) .

izmantotas KCR paredzētās elastības iespējas. Papildināt informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem, arī attiecībā uz emisijām, kas nav CO_2 emisijas, citastarp metānu, N_2O un F-gāzēm, kas rodas lauksaimniecībā, kā arī rūpniecības procesos un produktu izmantošanā. Skaidri norādīt to tvērumu, grafiku un, ja iespējams, paredzamo ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, citastarp par pasākumiem Savienības finansēšanas programmās, piemēram, kopējā lauksaimniecības politikā.

2. Norādīt CO_2 emisiju apjomu, ko varētu uztvert katru gadu līdz 2030. gadam, norādot arī avotu. Sniegt detalizētu informāciju par to, kā uztvertais CO_2 tiks transportēts. Apzināt kopējo CO_2 uzglabāšanas jaudu un iesūknēšanas apjomus, kas tiks darīti pieejami līdz 2030. gadam.

3. Iekļaut papildu pasākumus ZIZIMM sektorā, kvantitatīvi novērtējot to paredzamo ietekmi, lai nodrošinātu, ka siltumnīcefekta gāzu piesaistījumi šajā sektorā tiek faktiski salāgoti ar nacionālo inventarizācijas pārskatu metodoloģisko izskatīšanu, Regulā (ES) 2018/841 noteikto ES 2030. gada neto piesaistījumu mērķrādītāju, kas ir – 310 Mt CO_2 ekvivalenta, un valstij noteikto piesaistījumu mērķrādītāju, kas ir −3 955 kt CO_2 ekvivalenta. Sniegt skaidru informāciju par to, kā publiskais finansējums (gan Savienības līdzekļi, citastarp kopējās lauksaimniecības politikas finansējums, gan valsts atbalsts) un privātais finansējums, izmantojot oglekļsaistīgas lauksaimniecības shēmas, tiek konsekventi un rezultatīvi izmantots, lai sasniegtu nacionālo neto piesaistījumu mērķrādītāju. Sniegt informāciju par esošo stāvokli un progresu, kas jāpanāk, lai nodrošinātu uzlabojumus augstākas pakāpes līmeņu/ģeo grāfiski skaidri izteiktu datu kopu izveidē monitoringa, ziņošanas un verifikācijas vajadzībām saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 V pielikuma 3. daļā noteikto.

4. Sniegt papildu analīzi par attiecīgo klimatisko neaizsargātību un riskiem saistībā ar nacionālo mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanu, kā arī rīcībpolitikām un pasākumiem dažādās enerģētikas savienības dimensijās. Precīzāk izklāstīt un kvantitatīvi novērtēt saikni ar konkrētiem enerģētikas savienības mērķiem un rīcībpolitikām, kurus vajadzētu atbalstīt ar pielāgošanās rīcībpolitikām un pasākumiem. Pietiekami detalizēti izklāstīt papildu pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumus, kuri Zviedrijai palīdzēs sasniegt nacionālos mērķus, mērķrādītājus un devumus enerģētikas savienības satvarā.

5. Palielināt ieceru vērienīgumu, izvirzot mērķi sasniegt vismaz 76 % atjaunīgās enerģijas īpatsvaru kā devumu Savienības saistošajā atjaunīgās enerģijas mērķrādītājā 2030. gadam, kas noteikts grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā, saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā iekļauto formulu. Iekļaut indikatīvu trajektoriju, pēc kuras vadoties, tiks sasniegti Regulas (ES) 2018/1999 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā minētie atsauces punkti 2025. un 2027. gadam.

6. Sniegt atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ieviešanas aplēstās trajektorijas un ilgtermiņa plānu nākamajiem desmit gadiem ar perspektīvu līdz 2040. gadam. Iekļaut indikatīvu mērķrādītāju attiecībā uz inovatīvām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām līdz 2030. gadam saskaņā ar grozīto Direktīvu (ES) 2018/2001. Iekļaut konkrētus mērķrādītājus, kas palīdzētu sasniegt 2030. gadam noteiktos indikatīvos apakšmērķrādītājus attiecībā uz ēku sektoru un rūpniecību, kā arī 2030. gadam noteikto saistošo apakšmērķrādītāju nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgām degvielām (*RFNBO*) rūpniecībā. Iekļaut indikatīvu mērķrādītāju centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē 2021.–2030. gadam. Iekļaut apakšmērķrādītāju attiecībā uz modernām biodegvielām un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgām degvielām (*RFNBO*) transporta sektorā, nodrošinot, ka tiek ievērots *RFNBO* minimālais līmenis 2030. gadā.

7. Iekļaut tādas detalizētas un kvantitatīvi izteiktas rīcībpolitikas un pasākumus, kas dotu iespēju savlaicīgi un izmakslietderīgi sasniegt nacionālo devumu ES saistošajā mērķrādītājā – vismaz 42,5 % atjaunīgās enerģijas īpatsvara 2030. gadā, tiecoties kolektīvi sasniegt 45 %. Konkrēti aprakstīt, kurām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām, izņemot vēja enerģiju, tā plāno noteikt "atjaunīgo energoresursu paātrinātas apguves teritorijas" ar ātrākām un vienkāršākām atļauju piešķiršanas procedūrām un kā tā plāno paātrināt atjaunīgo energoresursu izvēršanu, izmantojot veicinošu satvaru, kas sekmē pašpatēriņu un energokopienas. Aprakstīt, kā tā paredz turpināt attīstīt vai modernizēt uz atjaunīgajiem energoresursiem balstītu efektīvu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūru, citastarp nodrošinot elektroenerģijas un siltumapgādes un aukstumapgādes tīklu integrāciju. Iekļaut līdzīgus pasākumus ūdeņraža izmantošanas veicināšanai rūpniecībā un sagatavot ES atjaunīgā ūdeņraža tirdzniecībai.

8. Iekļaut novērtējumu par iekšzemes meža biomasas piegādi enerģijas ražošanai 2021.–2030. gadā saskaņā ar grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 29. pantā noteiktajiem pastiprinātajiem ilgtspējas kritērijiem, kā arī novērtējumu par to, cik lielā mērā prognozētā meža biomasas izmantošana enerģijas ražošanai ir saderīga ar Zviedrijas saistībām saskaņā ar pārskatīto ZIZIMM regulu, jo īpaši 2026.–2030. gada periodā, kā arī nacionālos pasākumus un rīcībpolitikas, ar kuriem nodrošina šādu saderību. Iekļaut papildu pasākumus biometāna ilgtspējīgas ražošanas veicināšanai, ņemot vērā Zviedrijas ilgtspējīgas biogāzes/biometāna potenciālu un ražošanu, dabasgāzes patēriņa profilu un esošo infrastruktūru, digestāta izmantošanu un biogēnā CO_2 izmantošanu.

9. Iespēju robežās norādīt paredzamo grafiku, kādā tiks pieņemtas leģislatīvās un neleģislatīvās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru mērķis ir transponēt un īstenot grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 noteikumus, jo īpaši attiecībā uz iepriekšējos punktos minētajiem pasākumiem.

10. Iekļaut nacionālo energoefektivitātes devumu attiecībā uz enerģijas galapatēriņu Savienības saistošajā enerģijas galapatēriņa mērķrādītājā 2030. gadam, kas atbilst Direktīvas (ES) 2023/1791 4. pantam un I pielikumam vai ir vienāds ar koriģēto indikatīvo nacionālo devumu, kuru Komisija līdz 2024. gada 1. martam iesniegs katrai dalībvalstij saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 5. punktu. Iekļaut nacionālo energoefektivitātes devumu primārās enerģijas patēriņā Savienības indikatīvajā primārās enerģijas patēriņa mērķrādītājā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2023/1791 4. pantu un I pielikumu. Iekļaut enerģijas patēriņa samazinājuma apjomu, kas jāsasniedz visām publiskajām struktūrām, dezagregējot pa nozarēm.

11. Izklāstīt pilnīgas rīcībpolitikas un pasākumus ar mērķi sasniegt nacionālo energoefektivitātes devumu un to, kā tiks īstenots princips "energoefektivitāte pirmajā vietā". Norādīt energotaupības pasākumus, ar kuriem tiks nodrošināts, ka līdz 2030. gadam tiek sasniegts nepieciešamais kumulatīvais enerģijas ietaupījums galapatēriņā, kā arī pasākumus energoaudita un energopārvaldības sistēmu veicināšanai. Norādīt grodas energoefektivitātes finansēšanas programmas un finansiālā atbalsta shēmas, kas spēj mobilizēt privātās investīcijas un papildu līdzfinansējumu.

12. Atjaunināt ieceru vērienu nolūkā līdz 2050. gadam nodrošināt ļoti energoefektīvu un dekarbonizētu nacionālo ēku fondu un esošās ēkas pārveidot par bezemisiju ēkām. Norādīt starpposma atskaites punktus 2030. un 2040. gadam un šo atskaites punktu salīdzinājumu ar jaunāko ilgtermiņa renovācijas stratēģiju. Iekļaut papildu informāciju par saistītajiem pasākumiem ēku sektorā un to ietekmi uz enerģijas ietaupījumu.

13. Sīkāk paskaidrot, kā Zviedrija būtiski stiprinās enerģijas piegādes drošības dimensiju, jo īpaši nosakot skaidrus mērķus attiecībā uz enerģijas avotu diversifikāciju un turpmāku gāzes pieprasījuma samazināšanu. Iekļaut detalizētas rīcībpolitikas un pasākumus šo mērķu sasniegšanai līdz 2030. gadam. Stiprināt energosistēmas noturību, jo īpaši nosakot mērķi enerģijas uzkrāšanas izvēršanai un paredzot rīcībpolitikas un pasākumus, ar ko energosistēmā integrē klimatadaptācijas imperatīvu. Norādīt piemērotus pasākumus kodolmateriālu, degvielas, rezerves daļu un pakalpojumu diversifikācijai, jo īpaši ņemot vērā pastiprinātus nosacījumus kodolelektroenerģijas izmantošanai un esošo reaktoru ekspluatācijas laika pagarināšanai, un kodolatkritumu ilgtermiņa apsaimniekošanai. Novērtēt naftas infrastruktūras (rafinētavu, naftas krājumu) piemērotību gaidāmajam naftas pieprasījuma samazinājumam un pārejai uz mazoglekļa alternatīvām.

14. Aprakstīt pašreizējo situāciju attiecībā uz pasākumiem, ar kuriem nodrošina tirgus integrāciju un maksimāli palielina pārrobežu tirdzniecības iespējas Ziemeļvalstu reģionā elektroenerģijas plūsmu izmaiņu rezultātā, un nospraust skaidrus mērķus un mērķrādītājus attiecībā uz pieprasījumreakciju un uzkrāšanu nolūkā uzlabot energosistēmas elastību, ņemot vērā elastības vajadzību novērtējumu. Aprakstīt to, kā plānots veicināt energosistēmas integrāciju saskaņā ar grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 20.a pantu. Palielināt konkurenci un patērētāju iespējas mazumtirgū.

15. Turpināt izstrādāt pieeju enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai izmantojot tās vispārējo sociālās drošības sistēmu, iekļaujot pašlaik skarto mājsaimniecību situācijas novērtējumu un norādot konkrētu izmērāmu samazināšanas mērķrādītāju, kā noteikts Regulā (ES) 2018/1999, ņemot vērā Ieteikumu (ES) 2023/2407. Norādīt konkrētu grafiku konkrētām rīcībpolitikām un pasākumiem, ar ko risina enerģētiskās nabadzības problēmu. Paskaidrot, kā paredzēts izmantot energoefektivitātes pasākumus saskaņā ar Energoefektivitātes pienākuma shēmu, lai mazinātu enerģētisko nabadzību, kā noteikts Regulā (ES) 2018/1999.

16. Sīkāk precizēt nacionālos mērķus pētniecības, inovācijas un konkurētspējas jomā saistībā ar tīro tehnoloģiju apguvi, izstrādājot plānu 2030. un 2050. gadam ar mērķi atbalstīt rūpniecības dekarbonizāciju un veicināt uzņēmumu pārkārtošanos uz neto nulles emisiju un aprites ekonomiku. Norādīt rīcībpolitikas un pasākumus, kas veicina neto nulles emisiju projektu izstrādi, arī tādu, kad ir relevanti energoietilpīgām industrijām. Aprakstīt paredzamu un vienkāršotu regulatīvo satvaru atļauju piešķiršanas procedūrām un to, kā vajadzības gadījumā tiks vienkāršota piekļuve valsts finansējumam. Norādīt detalizētas rīcībpolitikas un pasākumus energosistēmas digitalizācijai, ar tīru enerģiju saistītu prasmju attīstīšanai un atvērtas tirdzniecības veicināšanai nolūkā nodrošināt noturīgas un ilgtspējīgas svarīgu neto nulles emisiju komponentu un aprīkojuma piegādes ķēdes.

17. Norādīt reformas un pasākumus, kuru mērķis ir mobilizēt privātās investīcijas, kas vajadzīgas enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanai. Uzlabot un paplašināt investīciju vajadzību analīzi, iekļaujot visaptverošu un konsekventu pārskatu par publiskajām un privātajām investīcijām agregēti un pa nozarēm. Norādīt kopējo investīciju vajadzību sadalījumu, papildus sniedzot informāciju par mobilizējamajiem valsts, reģionālajiem un ES finansējuma avotiem, kā arī privātajiem finansējuma avotiem. Pievienot īsu aprakstu par to, kāda veida finansiālā atbalsta shēma ir izvēlēta, lai īstenotu rīcībpolitikas un pasākumus, ko finansē no publiskā sektora budžeta, un par apvienoto finanšu instrumentu izmantošanu, izmantojot dotācijas, aizdevumus, tehnisko palīdzību un valsts garantijas, citastarp valsts attīstību veicinošo banku lomu attiecīgajās shēmās un/vai to, kā tiek mobilizēts privātais finansējums. Apsvērt iespēju kā finansējuma avotu izmantot izmakslietderīgus iedales apjomu pārskaitījumus uz citām dalībvalstīm saskaņā ar KCR. Rūpīgi novērtēt plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomisko ietekmi.

18. Norādīt, kā atjauninātajā plānā iekļautās rīcībpolitikas un pasākumi ir saderīgi ar Zviedrijas atveseļošanas un noturības plānu un *RePowerEU* nodaļu.

19. Paskaidrot, kā un līdz kuram datumam Zviedrija plāno pakāpeniski atcelt atlikušās fosilā kurināmā subsīdijas.

20. Detalizēti aprakstīt analītisko pamatu, sniedzot prognozes par energosistēmas attīstību perspektīvā līdz 2040. gadam saskaņā ar plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem.

21. Sniegt detalizētu informāciju par klimatiskās pārkārtošanās un enerģētikas pārkārtošanas ietekmi uz sociālo jomu, nodarbinātību un prasmēm vai par jebkādu citu distributīvu ietekmi, kā arī par plānotajiem mērķiem, rīcībpolitikām un pasākumiem taisnīgas pārkārtošanās atbalstam. Norādīt atbalsta veidu, iniciatīvu ietekmi, mērķgrupas un piešķirtos resursus, ņemot vērā Padomes Ieteikumu par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti ([22]). Iespēju robežās iekļaut vairāk elementu, lai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/955 ([23]) nodrošinātu pienācīgu analītisko pamatu nākotnes sociālā klimata plāna sagatavošanai, citastarp norādes par to, kā novērtēt ar emisiju tirdzniecības sistēmu saistītās problēmas un sociālo ietekmi uz visneaizsargātākajiem iedzīvotājiem attiecībā uz kurināmā sadedzināšanu ēku un autotransporta sektorā un papildu sektoros, kā arī apzināt iespējamos labuma guvējus un relevanto rīcībpolitikas satvaru. Paskaidrot, kā NEKP noteiktais rīcībpolitikas satvars veicinās Zviedrijas sociālā klimata plāna sagatavošanu un kā tiks nodrošināta saskaņotība starp abiem plāniem.

22. Nodrošināt iekļaujošu sabiedrības līdzdalību saprātīgā termiņā un plašu vietējo iestāžu un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību plāna sagatavošanā. Sniegt skaidru pārskatu par to, kā apspriešanās process nodrošinās visu relevanto iestāžu, iedzīvotāju un ieinteresēto personu, arī sociālo partneru, līdzdalību gan plāna projekta, gan galīgā atjauninātā plāna sagatavošanā. Sniegt dažādu aktoru pausto viedokļu kopsavilkumu un kopsavilkumu par to, kā apspriešanās laikā uzklausītie viedokļi integrēti plānā.

23. Paplašināt jau esošo labo reģionālo sadarbību izveidoto reģionālās sadarbības sistēmu ietvaros, piemēram, izmantojot Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plānu enerģētikas infrastruktūras un atkrastes vēja enerģijas jomā. Aprakstīt, kā Zviedrija plāno līdz 2025. gadam izveidot satvaru sadarbībai ar citām dalībvalstīm saskaņā ar grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 9. pantu.

ATTIECĪBĀ UZ NACIONĀLO PASĀKUMU SADERĪBU AR KLIMATNEITRALITĀTES MĒRĶI UN PIEMĒROTĪBU PROGRESA PANĀKŠANAI ATTIECĪBĀ UZ PIELĀGOŠANOS SASKAŅĀ AR REGULU (ES) 2021/1119

1. Sagatavot visaptverošu risku un neaizsargātības novērtējumu, īpašu uzmanību pievēršot mežsaimniecībai. Stiprināt un skaidri pilnvarot pārvaldības un koordinācijas struktūru, kas spēj atbalstīt spēcīgu plānošanu, risinājumu ieviešanu un investīcijas pielāgošanās jomā visās nozarēs, iedzīvotāju grupās un administratīvajos līmeņos. Atjaunināt nacionālo pielāgošanās stratēģiju, lai ar pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītie apsvērumi tiktu integrēti galvenajās neaizsargātajās nozarēs un lai tiktu novērsti trūkumi un šķēršļi pielāgošanās procesā. Nodrošināt, ka tiek ieviesti pielāgošanās pasākumu publiskā un privātā sektora finansējuma mehānismi un ka budžets ir samērīgs ar investīciju vajadzībām, jo īpaši prioritārajās neaizsargātajās nozarēs.

([22]) Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti (OV C 243, 27.6.2022., 35. lpp.).

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/955 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido Sociālo klimata fondu un groza Regulu (ES) 2021/1060 (OV L 130, 16.5.2023., 1. lpp.).

2. Uzlabot koordināciju starp dažādiem pārvaldības līmeņiem (valsts/reģionālo/vietējo), lai saskaņotu plānošanas instrumentus un palīdzētu koordinēt intervences pasākumus, kuru mērķis ir sistēmiska pārveide.

3. Veicināt dabā balstītus risinājumus un ekosistēmās balstītu pielāgošanos nacionālajās stratēģijās, rīcībpolitikās un plānos un nodrošināt investīcijas to ieviešanai.

Briselē, 2023. gada 18. decembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Kadri SIMSON